

Jaunie Veidenbauma vēstneši

Pavisam drīz, 19. augustā, Eduarda Veidenbauma memoriālajā muzejā “Kalāči” pirmo reizi notiks mūzikas un mākslas festivāls “Veidenfests” - jauniešu organizēts mūzikas, dzejas un mākslas pasākums pilnīgi ikvienam, neņemot vērā vecumu vai muzikālo gaumi.

Jaunieši, kuriem šī ir pirmā pieredze festivāla organizēšanā, ļaujas radošajam domu lidojumam, lai sarīkotu pasākumu visiem, kuru domās plūst Veidenbauma revolucionāra gars, lai ikvienam būtu iespēja iepazīt sevi no jauna caur mūziku, dzeju, deju, mākslu, aizraujošām darbnīcām un performancēm trīs virzienos: “norauj jumtu”, “atbrīvo prātu” un “atklāj sevi”.

Festivālu rīko brīvprātīga jauniešu grupa Eiropas solidaritātes projekta “Kultūra, līdzdalība, personība” ietvaros sadarbībā ar Eduarda Veidenbauma muzeju “Kalāči”, Dzērbenes jauniešu centru, biedrību “KasTe” un Cēsu novada pašvaldību.

“Druva” sarunājās ar četriem festivāla organizētājiem: Emīliju Kitiju Brantu no Liepas, Martu Šmiti no Dzērbenes, Karlīnu Zaksu no Cēsīm un Artūru Dāvidu Bieziņu no Priekuliem.

- Kāpēc vēlējāties iesaistīties tāda pasākuma organizēšanā?

Karlīna: Kad projektā “Vairāk gaismas” veidojam “Kalāču” muzeja ekspozīciju, šeit satiekamies. Darbnīcās meklējam arī dažādas idejas, un Artūram radās doma par Veidenfestu.

Artūrs: Ideja par festivālu radās, sākumā spēlējoties ar vārdu Veidenbaums, no kura veidojās vārds Veidenfests, un šķita, ka ir jāriko pasākums ar tādu nosaukumu. Sarīkot festivālu ir gandrīz katra jaunieša sapnis. Šeit iepazīstoties un saprotot, cik forši ir darīt kopā, sajūtām, ka šai vietai ir potenciāls un tai ir jābūt tādām reģionālam kultūras un trakulības centram.

Marta: Es teiktu, ka arī Baibai (“Kalāču” muzejpedagoģe Baiba Roze-aut.) šajā visā ir liela loma. Viņa vienmēr jauniešus aicina piedalīties, ja ir kas jauns, informē mūs par to.

- Festivāli ir atšķirīgi. Kādu jūs, jaunieši, vēlaties šo pasākumu?

Artūrs: Vēlamies tajā ielikt gan to, kas interesē mūs pašus, gan to, ko jūtam pietrūkstam kultūras dzīvē. Liepas apkārtnē kultūras pasākumu piedāvājumam vēl ir, kur augt. Un, ja mēs varam kaut kā līdzēt, tas ir kolosāli.

Karlīna: Mēs arī esam domājuši, kādas pamatvērtības jāieliek festivālā. Prāta brīvība un sevis iepazīšana caur mūziku un mākslu. Nolēmām, ka gribam, lai te ir vieta, kur var satikties cilvēki, kuri ikdienā varbūt nesatiktos. Festivālā caur kaut ko traku tiks dota iespēja iepazīt citus, atrast kopīgo, būvēt cilvēcīgumu. Tas ir

■JAUNIEŠI ORGANIZĒ PASĀKUMU VISIEM. Cēsu novada 20 jaunieši daudzu mēnešu garumā strādājuši, lai ikviens varētu piedzīvot pirmo mūzikas un mākslas festivālu “Veidenfests”.

Foto: IVETA ROZENTĀLE

tas, kas savieno mūsu vērtības.

Artūrs: Viens no Karlīnas izdomātajiem saukļiem ir ļoti trāpīgs – “Veidenfests” ir vieta, kur satiekas panki ar omītēm. Veidenbaums ir dzejnieks, kura darbi uzrunā dažādus cilvēkus. Un mēs vēlamies, lai šis pasākums ir pēc iespējas iekļaujošāks visiem, tāpēc esam padomājuši arī par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, lai arī viņiem tas būtu piemērots.

- Kāpēc jums svarīgi, lai pasākums būtu iekļaujošs?

Artūrs: Veidenbauma darbu pamatā ir cilvēcība, un mēs gribam iedegt Veidenbaumu katrā. Redzam, ka pasākumi, festivāli lielākoties nav piemēroti cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, mēs gribam to mainīt.

Marta: Nav jēgas veidot pasākumu, ja neiekļaujam visus. Pasākumu ir vieglāk īstenot, padomājot par ikvienu, nevis tikai vienu cilvēku grupu.

- Parasti mēdz teikt, ka iekļaujošāk ir sarežģītāk.

Artūrs: Taisnība jau ir – ir sarežģītāk, dārgāk. Bet tas ir tā vērts. Mēs izvēlamies nevis vieglāko ceļu, bet to, kā varam īstenot savu ideju.

Karlīna: Mēs nākam ar jaunu elpu, mums nav pieredzes pasākumu veidošanā, mēģinām ielikt savu interpretāciju, kas ir festivāls, un veidojam pasākumu, kas mums pašiem patiesi patīktu.

Artūrs: Mums nav spēcīgu stereotipu, kādam jābūt pasākumam, tāpēc ir lielāka brīvība izkāpt ārā no tradicionālajiem rāmjiem.

Marta: Mūsu paaudzei nav valodas barjeru, daudz interesējamies un zinām par ārvalstīs notiekošo un daļu no tā varam ienest mūsu festivālā – arī trakas idejas. Visi organizatori esam jaunieši, nebaidāmies pateikt savas domas. Ja strādātu ar pieaugušajiem, tad varbūt kādas idejas neuzdrīkstētos paust.

Karlīna: Tā viena no aktivitātēm būs *bodyart* jeb ķermeņa apgleznošana, kur trīs mākslinieces

apglezno cilvēkus, kuri to vēlēties, un, iesaistot publiku, veidosim mākslas darbu.

Domājot par mūziku, izvēlamies dažādību, piemēram, Ieva Akurātere un Juris Kulakovs vairāk uzrunā vecākas paaudzes. Un ir jauniešu mūziķi, piemēram, grupa “Grēcīgie partizāni”. Tā ienesam gan jaunu elpu, gan novērtējam pārbaudītas vērtības.

Artūrs: Piedāvājumā savijam dažādus mūzikas žanrus. Varbūt kādam tas liksies kā auksta duša, bet auksta duša ir tas, ko mēs gribam.

Marta: Cilvēkam, atnākot uz festivālu, jābūt gatavam tam atdoties pilnībā, gatavam uz pilnīgi visu – *nocelt jumtu* pašam sev, festivālam, *noņemt jumtu*, esot šajā vietā un laikā un nedomājot ne par ko citu, arī ne par kaķiem, kas mājās jābaro.

- Jūs paši sazvanāties gan ar māksliniekiem, gan sponso-riem, kā jūsu ideja un redzējums tiek uztverta?

Karlīna: Vienā no pirmajām tikšanās reizēm pie mums ciemos atbrauca festivāla “Lampa” direktore Ieva Morica, kuru tagad uztveram kā “Veidenfesta” krustmāti, jo viņa sākumā ielika ļoti nozīmīgu pamatu. Viņa arī neslēpa, ka būs grūti, bet atgādināja, ka mēs esam cits citam un ir jāpalīdz, ja ir grūti. Viņa mūs uztvēra un uzrunāja kā kolēģus. Tas bija ļoti mīli, ka tāda personība mūs neuzskata vienkārši par jauniešiem, kuri nu tagad taisīs festivālu, bet novērtēja, ka mēs veidojam ko ļoti svarīgu.

Marta: Viņa iedrošināja, ka varam sazināties, ja mums ir kādi jautājumi. Šādu pieredzējušu cilvēku atbalsts un sajūta, ka esam vienlīdzīgi, ir ļoti nozīmīga un iedrošina.

Artūrs: Domāju, ir cilvēki, kuriem tieši ir interesanti, ka organizatori ir jaunieši, un viņiem gribas palīdzēt tādai dullai grupīnai sasniegt iecerēto mērķi.

Karlīna: Ir cilvēki, kuri atce- ras sevi mūsu vecumā un savus sapņus, viņi priecājas par mums.

Emīlija: Prasījām atbalstu arī

uzņēmumiem, jāteic, bija tādi, kas netic “Veidenfesta” idejai, bet ir tādi, kuri ieskatās dziļāk tajā, ko darām, un labprāt mūs atbalsta.

- Ko jums katram nozīmē būt daļai no festivāla organizatoru komandas?

Karlīna: Atceros, ka biju Baibas organizētajā Ķieģeļu festivālā. Biju ļoti maza, bet atceros to sajūtu, ka vēlos būt tādā kopumā, kas veido kaut ko interesantu. Ceru, arī mūsu festivāls kādam būs par iedvesmu nākotnē īstenot savus sapņus. Tas ir pagodinājums, ka varam iesēt mazā cilvēkā sēkliņu, kas raisīs un dod iedvesmu.

Artūrs: Festivālu noorganizēt nav viegli, tas prasa daudz darbu un laiku, bet, kad ideju kā bērnu esi radījis, izlolojis, saproti, ka festivālam ir jātop, atpakaļceļa nav. Tas prasa zināmu disciplīnu un attīsta jaunas prasmes.

Marta: Mums tiek dota iespēja iet cauri kaut kam diezgan grūtam un tādējādi iepazīt sevi, savas stiprās un vājās puses, un varam sevi pilnveidot. Un veidot festivālu ar Veidenbauma gudro ziņu ir daudz interesantāk nekā vienkārši festivālu.

Emīlija Kitija: Tā ir iespēja iziet no savas komforta zonas, ļauj attīstīt sociālās prasmes. Sākumā man bija bail pat runāt ar nepazīstamiem cilvēkiem, bet, atverot durvis uz šo projektu, es atvēru durvis uz sabiedrisko, pilsonisko līdzdalību, jo pirms tan vispār nebiju aktīva.

Karlīna: Mēs katrs augam kā cilvēks. Man šķiet, jau bijām ļoti atbildīgi, bet tagad esam vēl atbildīgāki. Veidojas arī daudz lielāka cieņa citam pret citu, mācāmies no profesionāliem, redzot, cik patiesībā milzīgs un grūts darbs ir kaut ko sarunāt un izdarīt tā, lai ir kvalitatīvi.

Artūrs: Ir viena daļa manī, kas visu laiku domā par “Veidenfestu”, par to, kas vēl jāizdara. Es mācos apvienot savu pamatpienākumu- studijas RTU arhitek- tos ar laiku šim festivālam, mācos, kā runāt ar cilvēkiem, kā aizstāvēt savu viedokli.

- Kā jums liekas, cik lielā mērā jaunieši var nākt ar savām iniciatīvām, cik tiek sadzirdēti?

Artūrs: Manuprāt, jauniešiem ir spēcīga balss, bet bieži tā paliek it kā otrajā plānā, liek pagaidīt, domājot - mēs, lielie, izlemsim. Ir skaļi saukļi, ka jaunieši ir nevis nākotne, bet tagadne, par to, ka jauniešos ir jāieklausās, ka viņiem ir viedoklis. Saukļu līmenī tas ir sasniegts, bet darba līmenī vēl ļoti daudz jāstrādā. Labs solis ir jauniešu padomes, kas arī var veicināt jauniešu iesaisti demokrātiskos procesos.

Marta: Man ļoti patīk, ka “Kalāčos” var sadarboties visdažādākie jaunieši. Ļoti bieži kaut kur piedalīties tiek aicināti aktīvākie, bet iesaistījušies arī tie, kas iepriekš nav neko tādu darījuši.

- Vai, festivālu organizējot, paši vēl uzzināt ko jaunu par Veidenbaumu, Kalāčiem, Liepu?

Artūrs: Jo vairāk šeit esam, jo vairāk uzzinām par Veidenbaumu. Man liekas, viņš ir esence tam jauneklīgumam, dumpinieciskumam un protestam, kas lielākā vai mazākā mērā ir katrā cilvēkā. Veidenbaums nav tikai viņa 75 dzejoļi un zinātniskie raksti, viņš ir tas viss: vieta, gaiss, sajūta, atmosfēra. Viņa dzeja turpina dzīvot, attīstīties līdzī laikam, kurā tie tiek lasīti. Mēs radām to, ko saprotam ar Veidenbaumu, kā izjūtam viņa domas.

Marta: Pagājušajā mācību gadā rakstīju darbu par Veidenbaumu. Tam ļoti palīdzēja Veidenfesta rīkošana. Katru reizi tiekoties, runājot par festivāla saturu, prezentācija kļuva precīzāka – nevis fakts, kas jau bija precīzi, bet tieši sajūtās, Veidenbauma vērtībās. “Vairāk gaismas” laikā es atradu sevi Veidenbaumā, līdzības un kā es sevi varu pilnveidot caur viņu, mācīties no viņa. Tagad Veidenbaums ir neatņemama sastāvdaļa no manis. Labprāt par viņu runāju, jūtos kā Veidenbauma vēstnese.

Karlīna: Veidenbauma iepazīšanu var salīdzināt kā brīdi, kad kā jauns cilvēks savu mammu ieraugi nevis tikai kā mammu, bet cilvēku, kuram ir savas grūtības un izaicinājumi, kura ir kas vairāk, ne tikai mamma. Un Veidenbaums ir tāds pats jauniešis kā mēs, viņam bijušas līdzīgas domas, raizes, redzējums.

Marta: Jā, viņš ir daudz vairāk nekā tikai dzejnieks. Arī viņa dzeja runā par viņu kā par cilvēku, nevis dzejnieku.

Emīlija: Es arī viņu mazāk redzu kā dzejnieku, bet arvien vairāk sajūtu viņu kā cilvēku ar savām vērtībām. □

Lappusi sagatavoja
IVETA ROZENTĀLE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no
Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par saturu atbild projekta īstenotājs
izdevniecība SIA “Cēsu Druva”.